

Debreceni Ítéltábla

Mf.I.50.040/2020/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Sipka Ügyvédi Iroda (CÍM alatti székhelyű; ügyintéző: Dr. Sipka Péter ügyvéd) által képviselt felperes NEVE CÍM alatti lakos felperesnek – a Dr. Csányi Imre Ferenc kamarai jogtanácsos által képviselt alperes NEVE CÍM alatti székhelyű alperes ellen kártérítés megfizetése és egyéb iránt indított perében a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.340/2017/67. sorszámú ítélete ellen a felperes által 69. és 70. sorszám alatti benyújtott fellebbezése és az alperes által a Fővárosi Törvényszéken 4.Kf.650.513/2019/3. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítéltábla kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 107.000,- (azaz százhétezer) forint perköltséget.

A feljegyzett 348.879,- (azaz háromszáznegyvennyolcezer-nyolcszázhetvenkilenc) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperesnél már 2010. szeptember 1. napja előtt is fennállt a gerinc kopásos jellegű természetes kórokú megbetegedése, nyaki gerincelváltozás és porckorongbántalom, ahogy szintén természetes kórokú megbetegedésként értékelhető az ágyéki porckorongsérv és csigolyacsúszás, a csigolyák kisízületi elfajulása, a bal comb érzőideg égő fájdalma, a térdízületi elfajulások és a gyermekkori növekedési porcleválás is.

[2] A felperes 2010. szeptember 1. napjától létesített szerződéses szolgálati jogviszonyt a Magyar Honvédség 5. Bocskai István Lövészdandárral, ahol kihallgató tiszthelyettesi beosztásban dolgozott. Ennek keretében napi rendszerességgű fizikai felkészítésen, testedzéseken vett részt. 2010. november 9. és 2011 áprilisa között alsó végtagi panaszokkal fordult orvoshoz, majd nyaki gerincpanaszokkal 2011. november 28-án jelentkezett a

reumatológián, idegsebészeti szakrendelésen és neurológiai klinikán vizsgálták, ahol a nyaki-mellkasi átmenetben, a gerinc jobb oldalán rögzítettek nyomásérzékenységet, idegrendszeri eltérés, érzészavar nélkül.

[3] A felperesnél az addig tünetszegény természetes kórokú megbetegedései súlyosbodásában az alperesnél átélt fizikai terhelés szerepet játszhatott, a nyaki gerinc kopásos elfajulása és a porckorongbántalom kialakulásában kisebb, részoki szerepe az alperesnél végzett testedzéseknek és gyakorlatoknak elfogadható, ahogy ezeknek a természetes kórokú megbetegedések átmeneti panaszossá válásában is szerepe lehetett.

[4] 2011. november 15-én a felperes a perbeli jogviszonyáról lemondott, ezért az 2012. január 15. napján megszűnt.

[5] A felperes a nyaki gerincpanaszai miatt ápolásra, gondozásra nem szorult, önkiszolgálási képessége megtartott volt, önállóan járóképes volt. A háztartási munkák végzésére 2011. november 28-tól 2012. január 15. napjáig volt alkalmatlan.

[6] A 2012. március és október közötti időszakban hetente kétszer, 1 Helységben igénybe vett összesen 28 McKenzie torna, 19 akupunktúrák kezelés és 24 kiopraktor kezelés, valamint a 2012. április 5. napján a EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNY 2-BEN elvégzett vizsgálat a felperes természetes kórokú megbetegedései miatt váltak szükségessé. A 2016-tól kezdődő gyógytorna kezelése és MRI vizsgálat sincsenek okozati összefüggésben a perbeli jogviszonnyal, az annak keretében végzett testnevelési és egyéb gyakorlatokkal.

[7] A felperes 2011. november 28-tól 2012. május 21. napjáig utóbb napi 3 szem 150 mg-os Mydeton; 2011. november 28-tól 2012. július 15. napjáig előbb napi 1, majd napi 2, utóbb újra napi 1 szem 550mg-os Apranax; 2012. január 16-tól 2012. május 1-ig pedig napi 2 szem 20 mg-os Quamatel gyógyszert szedett, emellett 2011. november 29. napjától 2012. február 7. napjáig elhasznált 10 doboz Flector tapaszt. Ezen gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök használata a perbeli jogviszonnyal okozati összefüggésben bekövetkezett átmeneti állapotrosszabbodás miatt volt indokolt, illetve elfogadható.

[8] A felperes által használt egyéb gyógyszerek, gyógyhatású készítmények és gyógyászati segédeszközök a perbeli jogviszonytól függetlenek, azok a természetes kórokú, idült jellegű mozgásszervi betegségekkel voltak okozati összefüggésben.

[9] A felperes a 2012. május 11. napján történt MRI vizsgálatról készült lelet 2012. május 14-i átvételekor jutott mindazon információk birtokába, amely alapján kialakult azon meggyőződése, hogy az egészségi állapota kizárólag a perbeli jogviszonyával összefüggésben romlott meg.

[10] A felperes 2015. február 27. napján előterjesztett, a perbeli jogviszonyával összefüggésben bekövetkezett vagyoni és nem vagyoni kárai megtérítése iránti keresetét tartalmazó keresetlevelet a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2015. március 16. napján meghozott 3.M.67/2015/5. számú, a felperes fellebbezése folytán eljár Debreceni

Törvényszék 2.Mpkf.20.650/2015/2. számú végzése folytán 2015. május 19. napján jogerőre emelkedett végzésével idézés kibocsátása nélkül elutasította arra hivatkozással, hogy a felperes közvetlenül a bíróságon a perbeli igényét nem érvényesítheti.

[11] Az elsőfokú végzés kézbesítését követően a felperes 2015. április 2-án kelt, a Lövészdandárhoz 2015. április 7. napján beérkezett vagyoni- és nem vagyoni kártérítési igényrel élt a perbeli jogviszonyával összefüggésben, melyet a alperes Védelemgazdasági Hivatala a 2015. szeptember 9-én kelt számú határozatával elutasított. A határozat ellen előterjesztett felperesi fellebbezést elbírálv a honvédelmi miniszter a 2015. december 28. napján meghozott 1142-3/2015/b. számú határozatával az elsőfokú határozatot érdemben nem érintve annak indokolását megváltoztatta és a fellebbezést elutasította.

[12] A felperes módosított keresetében 2012. január 15. és 2012. április 30. napja között minden egyes nap napi 3 órában igénybe vett házi segítségnyújtás 187.200.- forintos, a 2012. március és október között a EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNY 1-BEN igénybe vett 28 kezelés összesen 140.000.- és az ezzel összefüggő közlekedés miatt összesen 252.560.-, a 19 akupunktúrás kezelés összesen 79.000.-, a 24 kiopraktor kezelés összesen 111.000.-, a EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNY 2-BEN elvégzett vizsgálat 15.000.-, a 2015. február 24. napján igénybe vett gyógymasszás 7.000.-, a 2016. február 16-i és 2016. június 29-i gyógytorna egyenként 65.000.-, a 2018. április 23-i és 2018. szeptember 24-i gyógytorna egyenként 35.000.-, a 2018. november 5-i és 2018. december 10-i gyógytorna egyenként 42.000.-, valamint a 2018. január 8-i MRI vizsgálat 30.000.- forintos, a beszedett Mydeton 13.668.-, Apranax 13.260.-, Quamatel 3.632.-, Miderizone 2.965.-, Milgamma N 49.561.-, Normaflöre 33.264.-, Kalium phosporcium 9.025.-, Arthro Guard 12.720.- forintos, valamint a megvásárolt Flector tapasz 27.000.-, Schanz-gallér 4.000., Fit ball 6.500.-, Silicon gumiszalag 3.000.-, Silicon sarokemelő 3.000.-, Silicon ülőpárna 3.000.- és Power Ball karerősítő 8.129.- forintos ellenértéke mint vagyoni kár és ezen összegek 2015. február 25-től napjától számított késedelmi kamata, valamint 3.000.000.- forint nem vagyoni kártérítés és annak 2012. január 16-tól számított késedelmi kamata, továbbá perköltsége megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[13] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte hivatkozva elsődlegesen arra, hogy valamennyi felperesi igény elévült, ennek megállapíthatósága hiányában pedig nincsenek összefüggésben a perbeli jogviszonnyal. A gyógyszerköltség címén előterjesztett igény tekintetében nem vitatta, hogy azokat a gyógyszereket a felperes kiváltotta az általa megjelölt összegben.

[14] A Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek gyógyszerköltség címén 11.048,- forint tőkét és annak 2015. február 25. napjától a kifizetés napjáig félévente a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát. Ezt meghaladóan a bíróság a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 214.924,- forint perköltséget. Megállapította, hogy a meg nem fizetett 257.909,- forint eljárási illeték, valamint a 388.020,- forint állam által előlegezett költség az állam terhén marad.

[15] Az elsőfokú bíróság ítéletét a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény (Hjt.) 246. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Hjt. 13. §-ára, 172. § (1) bekezdésére, 173. § (1) és (1a) bekezdésére alapította.

[16] Az elévülésre történt alperesi hivatkozás, illetve annak hivatalból történő vizsgálata miatt is rögzítette, hogy az első olyan tény, amely alkalmas volt az elévülés megszakítására, 2015. április 7. napján következett be, amikor a felperes 2015. április 2. napján kelt írásbeli kárigénye, mint az igény érvényesítésére irányuló írásbeli felszólítás a volt állományilletékes parancsnokhoz beérkezett, ugyanis a 2015. február 27. napján előterjesztett keresetlevélnek elévülést megszakító hatása nem volt, mivel az alapján az elévüléssel érintett követelés tárgyában a célzott eljárás ténylegesen nem indult meg és a bíróság érdemi döntést sem hozott.

[17] Az elévülés nyugvásával kapcsolatban a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 360. §-ának (1) bekezdésére hivatkozott és rögzítette azt is, hogy a Hjt. 13. § (2) bekezdése szerint az elévülés az esedékesé válástól kezdődik. A károsodás megtörténte objektív tény, független attól, hogy a károsultnak arról volt-e tudomása, és az elévülési idő kezdetére nem hat ki az, hogy a károsodásról a károsult bármely okból csak később szerez tudomást.

[18] A perben érvényesített vagyoni károk az egyes tételek felperes általi kifizetésekor váltak esedékessé, míg ez a dátum a perbeli nem vagyoni kárigény esetében az egészségi állapotban bekövetkező negatív változás időpontja, ami a felperes saját nyilatkozata szerint is legkésőbb 2012. január 15. volt. Az elévülés kezdő időpontja előtt az elévülés nyugvása fogalmilag kizárt, míg a korábban, 2011. november 28. és 2012. május 14. napja között esedékessé vált vagyoni kárigények és nem vagyoni kárigény tekintetében a felperesnek az elévülés nyugvásra vonatkozó hivatkozása irreleváns volt, mivel az elévülés nyugvása addig áll fenn, amíg a károsult nem szerez teljeskörűen tudomást azokról a tényekről, amelyek ismerete nélkül az igényét nem érvényesítheti. A perbeli esetben a felperesi igényérvényesítést kizáró menthető ok, az akadály saját nyilatkozata szerint is legfeljebb 2012. május 14-ig tartott, tehát az az elévülési időkre semmiféle kihatással nem volt.

[19] Az elévülés kizárólag az elévülés megszakadásával kezdődik újra, az elévülés nyugvása az elévülési idő folyását nem szakítja meg, csak meghosszabbítja azt annyiban, hogy ha az elévülés nyugvására okot adó körülmény megszűntekor az elévülési idő már eltelt, vagy abból hat hónapnál kevesebb van hátra.

[20] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a perben kizárólag a 2012. április 7. napján, vagy azt követően felmerült (esedékessé vált) kárigények voltak érdemben vizsgálhatók, az ezt megelőző időpontban bekövetkezettek elévültek. Ez alól a 2019. március 6. napján előterjesztett kárigények annyiban voltak kivételek, hogy azok között 2015. február 24-i és 2016. február 16-i követelések is voltak, melyek azonban elévülést megszakító vagy annak nyugvását eredményező körülmény hiányában elévültek.

[21] Az elsőfokú bíróság ítéletében ezt követően tételesen vizsgálta az egyes felperesi kárigényeket és megállapította, hogy 2012. április 7. és 2012. április 30. napja közötti időszakban ápolásra vagy gondozásra nem szorult, háztartási munkák végzésére pedig csak

2012. január 15-ig volt alkalmatlan az orvosszakértői vélemény alapján, így ezekkel összefüggő igényei alaptalanok voltak.

A 2012. április 7. után felmerült különféle kezelési, vizsgálati és utazási költségek (a fenti két kivétellel) az orvosszakértői vélemény alapján nincsenek okozati összefüggésben a perbeli jogviszonnyal.

A gyógyszerek, gyógyhatású készítmények és gyógyászati segédeszközök körében az igazságügyi orvosszakértő a Mydeton, az Apranax, a Quamatel és a Flector tapasz használatát a felperes által megjelölt teljes időszakban orvosszakértői szempontból indokoltnak minősítette, míg a többi tekintetében megállapította, hogy azok igénybevételének szükségessége nem volt okozati összefüggésben a perbeli jogviszonnyal. Az elsőfokú bíróság a fenti gyógyszerek tekintetében felmerült, el nem évült költségekben marasztalta az alperest.

A nem vagyoni kártérítés tekintetében megállapította, hogy az elévült.

[22] Az alperes jogtanácsosi munkadíját a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján állapította meg.

[23] Az ítélet ellen a felperes fellebbezést, míg az alperes csatlakozó fellebbezést nyújtott be.

[24] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és az alperes marasztalását kérte kereseti kérelme alapján 1.298.484,- Ft vagyoni kár és 3.000.000,- Ft nem vagyoni kár, továbbá ezen összegek után a bekövetkezéstől felmerülő törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére. Kérte továbbá az alperes kötelezését első- és másodfokú perköltségeinek megtérítésére.

Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság rendelkezésével mintegy elismerte a felperes követelésének jogalapját, azonban tévesen állapította meg azt, hogy a követelése elévült. Álláspontja szerint a felperesi kereseti kérelem jogalapját megalapozó egészségkárosodásáról 2012. májusában szerzett tudomást, amikor azt diagnosztizálták. Vitatta, hogy a 2012. májusi időpont az elévülés nyugvásának lenne a vége, sokkal inkább annak esedékességét jelenti, melytől számítva három éven belül érvényesíthette a felperes igényét a bíróságon. A felperes állapota folyamatosan romlott, de a gerincbántalmainak végleges kialakulására 2012. májusában került sor a szolgálati jogviszonyával ok-okozati összefüggésben. Téves az elsőfokú bíróság azon álláspontja, hogy a követelés esedékessége 2010. évre tehető, mivel a felperes állapotában a jelentős állapotromlás 2012. májusában következett be, így a követelésének esedékessége is erre az időpontra tehető. A perben beszerzett szakértői véleményeket aggályosnak és ellentmondásosnak tartotta. A fellebbezésének benyújtását követő több, mint egy év elteltével egy szakorvosi véleményt csatolt.

[25] Az alperes csatlakozó fellebbezésében kérte a felperes keresetének teljes elutasítását és perköltségben való marasztalását.

Kiemelte, hogy az elsőfokon eljáró bíróság kártérítésként kifizetendő jogcímen nem ítelt meg pénzüsszeget. A gyógyszerköltséget is csak arra alapítottan állapította meg, hogy az alperes azt nem vitatta. Kifejtette, hogy az elsőfokú eljárás során a felperes követelését mind jogalapjában, mind összecszerúságában vitatta. Az elsőfokú bíróság az alperes kártérítési felelősségét nem állapította meg. Nincs helye az alperes objektív felelősségének, a felperes

pedig az alperes jogellenes magatartását nem bizonyította a perben. Hivatkozott a Hjt. 172. § (1)-(2) és (5) bekezdéseire. Az elévülés tekintetében a régi Hjt. 12. § (1) és (2) bekezdéseire hivatkozott. Véleménye szerint a felperes igénye elévült, az elévülés nyugvása nem következett be, a felperes olyat nem bizonyított. Sérelmesnek tartotta az elsőfokú eljárásban megállapított perköltség mértékét, álláspontja szerint azt indokolatlanul mérsékelte a bíróság.

A fellebbezési ellenkérelmében kérte a felperes fellebbezésének elutasítását és perköltségben való marasztalását. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítást folytatott le, így a felperes által kért hatályon kívül helyezésnek nincs helye. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat helyesen értékelte, a szakértői vélemény aggálytalan, annak kiegészítésének nincs indoka.

[26] A fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés nem alapos.

[27] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiakkal egészíti ki:

[28] A felperesnek a szolgálati jogviszonyával összefüggésben vagyoni és nem vagyoni kára keletkezett.

[29] Az így kiegészített tényállás alapján is azonban az elsőfokú bíróság helytálló jogi következtetésre jutott annak megállapításával, hogy a felperes követelése túlnyomó részt elévült. Az ítéltábla a felperes fellebbezésére és az alperes csatlakozó fellebbezésére tekintettel csupán rögzíti az alábbiakat.

[30] A perben beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemények és azok kiegészítése alapján megállapítható volt az alperesi munkáltató objektív kárfelelőssége a Hjt. 172. § (1) bekezdésében írtak szerint. A Hjt. 172. § (5) bekezdése alapján a felperesnek, mint az állomány volt tagjának a kár bekövetkezését, mértékét, továbbá azt kellett bizonyítania, hogy az a szolgálati viszonytal összefüggésben keletkezett. Éppen ezért téves volt az alperes azon hivatkozása, hogy a felperesnek a jogellenességet kellett volna még bizonyítania, hiszen az alperes objektív felelőssége miatt ilyen kötelezettsége nem volt. Az alperes az eljárás során mentesülésre nem hivatkozott, azt nem bizonyította, így azt az elsőfokú bíróság nem is vizsgálhatta.

[31] A peres felek fellebbezésében írtakra tekintettel az ítéltábla vizsgálta azt a körülményt, hogy a felperes követelése elévült-e vagy sem. Ezzel összefüggésben elsődlegesen rögzítendő, hogy a per tárgya a felperes nyaki-gerinc sérülés miatti alperesi kártérítési felelősség megállapítása és az ehhez kapcsolódó vagyoni és nem vagyoni károk megfizetése iránti igény volt.

[32] A felperesnek 2010. szeptemberében kezdődő jogviszonya alatt 2011. őszén jelentkeztek a nyaki panaszai, mellyel 2011. november 28-án fordult először orvoshoz, úgy, hogy közben 2011. november 15-étől a lemondására tekintettel munkát nem végzett. A felperes saját elismerése alapján az állapota 2012. január 15-re kialakult volt a nyaki-gerinc sérülés tekintetében. 2012. március 2-án MRI vizsgálat már megállapította a nyaki-gerinc sérvet és a szakorvosok már akkor műtétet javasoltak, majd a 2012. május 11-ei újabb MRI

vizsgálat is ugyanezt rögzítette azzal, hogy a felperesnél ágyéki gerinc problémát is igazolt. A felperes 2015. február 27-én nyújtotta be első keresetét, amely idézés kibocsátása nélkül elutasításra került, mert közvetlenül a bíróságon nem érvényesíthette igényét. Ezt követően azonban csak 2015. április 7-én nyújtotta be igényét szolgálati panasz útján a munkáltatójához, melynek elutasítását követően ismét keresetet terjesztett elő.

[33] A fentebb hivatkozottak szerint 2012. január 15-én a felperes által is elismerten a sérelem bekövetkezett, az állapota a nyaki-gerinc sérülés tekintetében kialakult, így ettől az időponttól kezdődik az elévülési idő a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény (rég. Hjt.) 12. § (1) bekezdése alapján, mely szerint a szolgálati viszonytal kapcsolatos igény - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - 3 év alatt évül el. A 2012. májusi MRI vizsgálathoz számított elévülés – amit a felperes kért figyelembe venni – nem megalapozott, ugyanis már a márciusi MRI vizsgálat is igazolta a felperesnél a nyaki sérvet és a hivatkozott műtéti javaslat miatt az állapota is teljesen ismert és tudott volt akkor a felperesnek.

[34] Ezen 2012. március 2-ai MRI vizsgálatig ugyanakkor a felperesi követelés elévülése nyugodott a rég. Hjt. 13. § (3) bekezdése alapján, mivel az igényét – a vizsgálat által megállapított egészségi állapotról való pontos tudomás hiányában –, menthető okból nem tudta érvényesíteni. Ezzel azonban az elévülési idő nem hosszabbodott meg, mivel az elévülés nyugvása csak akkor hosszabbítja meg az elévülési időt, ha az akadály megszűnésétől az elévülési idő már eltelt, vagy abból hat hónapnál kevesebb van hátra. Jelen esetben azonban erről 2012. március 2-án még szó sem volt.

[35] Az ítéltábla teljes mértékben osztja az elsőfokú bíróság azon okfejtését, hogy az első olyan tény, amely alkalmas volt az elévülés megszakítására 2015. április 7. napján következett be, amikor a felperes 2015. április 2. napján kelt írásbeli kárigénye, mint az igény érvényesítésére irányuló írásbeli felszólítás a volt állományilletékes parancsnokhoz beérkezett. A 2015. február 27. napján előterjesztett keresetlevélnek elévülést megszakító hatása nem volt, mivel az alapján az elévüléssel érintett követelés tárgyában a célzott eljárás ténylegesen nem indult meg és a bíróság érdemi döntést sem hozott. A 2012. január 15-től számított 3 éves elévülési idő 2015. január 15. napján letelt, melyre tekintettel a felperes követelése elévült és a 2012. április 7. előtt keletkezett vagyoni és nem vagyoni kára már nem érvényesíthető a perben. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott arra, hogy csak a 2012. április 7. után keletkezett kár megfizetésére kötelezte az alperest az ott megjelölt összegben. Az elsőfokú bíróság által megítélt összegű gyógyszerköltségek szakértői véleménnyel igazoltan álltak okozati összefüggésben a felperes által elszenvedett egészségkárosodással.

[36] A felperes másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérte, ennek indokait arra alapította, hogy a perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemények nem aggálytalanok, iratellenesek és újabb szakértő kirendelése lett volna indokolt. Az ítéltábla azonban a felperesnek ezt a hivatkozását megalapozatlannak tartotta és nem állapított meg az elsőfokú bíróság részéről olyan súlyos eljárási szabálysértést, amely az ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárás megismétlését eredményezhette volna.

[37] Kiemeli az ítéltábla, hogy a szakvélemény 2018 decemberében készült el, az elsőfokú bíróság 2019 szeptemberében hozott ítéletet és a több, mint egy éve folyó másodfokú eljárásban három nappal a tárgyalás előtt becsatolt szakvéleményt így elfogadni nem lehet. Ennek indoka, hogy az 1952. évi III. törvény (a továbbiakban 1952. évi Pp.) 235. § (1) bekezdése alapján új tény és bizonyíték bejelentésére csak kivételes esetben és a fellebbezésben van lehetőség, de elsődlegesen az elsőfokú eljárásban kellett volna minden bizonyítékot csatolni, bizonyítási indítványt megtenni és a szakvéleményt annak vitatása esetén érdemben alátámasztani. A másodfokú eljárás során már bizonyításnak a fentiekben túl nincs helye.

[38] A perben két szakértő járt el, az igazságügyi orvosszakértő traumatológus szakorvost vont be a szakvéleménye elkészítéséhez, a szakértőket az elsőfokú bíróság a perben meghallgatta, a szakvéleményt így az ítéltábla nem tartotta ellentmondásosnak és azt ítélezése alapjául elfogadta. A felperesnek ez a magatartása ugyanakkor perelhúzó magatartásnak minősül.

[39] A csatlakozó fellebbezés tekintetében az ítéltábla az elévüléssel és a kárfelelősséggel összefüggésben előbb kifejtettekre csak visszautal.

[40] Az alperes csatlakozó fellebbezésében sérelmezte az elsőfokú eljárásban megállapított perköltség mértékét. Az ítéltábla az iratok áttanulmányozása után megállapította, hogy az alperes a tárgyalás berekesztését megelőzően is csak az általános szabályok szerint, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alapján kérte megállapítani a perrel felmerülő költségeit és az elsőfokú bíróság a pertárgyértékhez viszonyítottan éppen annak figyelembevételével – a pertárgyérték 5%-ban – állapította azt meg. Emiatt indokolási kötelezettség az elsőfokú bíróságot ezen túlmenően nem terhelte.

[41] Az ítéltábla a magasabb összegű perköltség iránti alperesi igény megállapítását sem tartotta indokoltnak, mert bár a 1 Helységi székhelyű alperesi jogi képviselő 2 Helységben több tárgyaláson is megjelent, azonban útiköltség iránti igényt nem terjesztett elő, és nem kérte a perköltség magasabb összegben való megállapítását sem az elsőfokú eljárás során.

[42] Az ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[43] A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes másodfokú eljárással felmerült költségét, melyet az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja szerint állapított meg.

[44] A bíróság a pertárgy értékét a felperes által előterjesztett egyes kereseti kérelmek összegével egyezően az 1952. évi Pp. 25. § (3) bekezdés iránymutatása alapján 4.298.484.-forintban állapította meg. A felperest az elsőfokú bíróság munkavállalói költségkedvezményben részesítette, az alperes pedig személyes illetékmentességben részesül, ezért a feljegyzett 343.879 forint fellebbezési és az 5000 forint csatlakozó fellebbezési illeték az állam terhén marad a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése értelmében.

Debrecen, 2021. január 29.

Dr. Tass Edina s.k. a tanács elnöke, Dr. Bagjos Csaba s.k. előadó bíró,
Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró